

כבוד זה לזה. הגאון רבי נפתלי קופשיץ שליט"א רב קהילת חניכי ח' צריך לעזור באופן מעשי על 'מ' ה'חיים ביד הלשון' הצורך במילה

■ בשבוע הששי של ספירת העומר, מתקרבים לקראת "יוחן שם ישראל נגד ההר כאיש אחד בלב אחד", "יתד נאמן" בשיחה על נתינת מילה טובה לשני, נשיאה בעול וחומר הצער לשני ■ "אם אנחנו מתחזקים בנושא החשוב של אהבת רעים, של חיוך לשני, של נתינת מילה טובה לשני, ממילא אנחנו נושאים בעול עם האסון שנורא. מי שממשיך את החיים הלאה, זה מראה שהוא לא מבין מה קרה כאן" ■ עול עם חברו. בברית, יחד ■

הרב א. הכהן

ל"ג בעומר תשס"ד. בשכונת רוממה בירושלים, הלוויה של הרבנית הצדקנית סוקולובר ע"ה שנפטרה באסון טראגי בחזור מציון הרשב"י. המרא דאתרא הגאון רבי משה קופשיץ זצוק"ל נסער מהאירוע ובא לבית הנפטר לעזור במה שצריך. לאחר שיצא מבית משפחת הרב סוקולובר, במערבולת הצרות בעיצומם של סערת הרוחות, הוא פגש בגבאי בית הכנסת של המתנ"ס. רבי משה דלה חיוך קל על שפתיו ואמר לו: "מחובתי להודיעך שהמדורה הגדולה והיפה שארגנתם אמש הייתה גדולה מהודרת וראויה לשבח", המשיך בדרכו ועלה לביתו. הוא יצא להלווית הרבנית סוקולובר לקונן לבכות ולהתעורר בתשובה כשהוא מעורר על עניני בין אדם לחברו.

הוא שב מההלוויה וכוחותיו פסו. רבי משה עלה בגרם המדרגות, נכנס לביתו, ויצא אל החדר הפרטי למנוחה. באותם רגעים אברך תלמיד חכם נקש על דלת הבית וביקש לסדר דברים דחופים בעניני צדקה. "הרב לא חש בטוב אבל בכל זאת כיון שהענין הוא צדקה וחסד, הכנס נא לחדר הספרים. תמתינו אולי בעוד שעה קלה ירגיש יותר טוב", אמרה הרבנית תבלט"א.

חלפה דקה ופסיעותיו של הרב נשמעו מהחדר, הוא קם פסע לקראת המצוה וקולו הלך עמו: מה אני יכול לסייע בענין הצדקה, הלא יש כאן בחדר הספרים אויר טוב במיוחד... חיוכו של רבי משה ניסה להתפשט על פניו לחצאין והשיחה החלה קולחת בהלכות צדקה הלכה ולבשה מעשה. ואז לפתע בבת אחת הגיע לחדר הספרים אויר טוב במיוחד, אוירא דגן עדן ועלתה נשמתו בסערה מתוך חסד ובין אדם לחברו ונשיאה בעול שבזה היה "חד בדרא".

בל"ג בעומר תשפ"א פנה "יתד נאמן" לבנו ממשיך דרכו רב הקהילה ברוממה ומראשי ישיבת "בית מדרש עליון" הגאון רבי נפתלי הכהן קופשיץ שליט"א: מה ניתן לעזור את הציבור באופן מעשי בנושאי בין אדם לחברו?

אבי זצוק"ל היה רגיל לומר, כשמדברים על חומרת איסור על לשון הרע מזכירים את הפסוק: "מוות וחיים ביד הלשון". יש חלק של חיים ביד הלשון שעליו כמעט ולא מדברים. החפץ חיים בספריו מדבר על תורה כרפואת הלשון, אבל פשוטו של מקרא שאדם יכול לחיות את חברו על ידי לשון. כמה הלשון חשובה, אפשר לחיות בלשון. מה שצריך לעזור באופן מעשי על בין אדם לחברו הוא גם על ה"חיים ביד הלשון" וגם על ההיפך.

בגמרא כתוב ששלשה דברים עשו בי"ד של מטה והסכימו בי"ד של מעלה על ידם. אחד מהם הוא שואל שלום חברו בשם. מה הענין בזה, הרי לכאורה להוציא סתם את השם מפיו זה הוצאת שם שמים לבטלה? אבל בשביל "בקש שלום ורדפהו" כדאי הדבר והסכימו על ידם בבית דין של מעלה, חז"ל כל כך הקפידו על זה (אגב, מאד מצוי שאנשים אומרים בוקר טוב אחרי התפילה, כתוב בהלכה לפני

שיכנס לבעל הלשם שיאמר לו שהספר שלו מקיף את כל חכמת הקבלה בבהירות גדולה. השליח הגיע באיחור של תשעה חודשים לבעל הלשם. אמר לו הלשם, אם היית מגיע קודם יכלתי להוציא את חלק שני יותר מוקדם... החיזוק הזה ששמע שהבן איש חי מסתכל בספר, זה נתן לו עידוד. רואים כמה חיזוק ועידוד יכול להיות לבן אדם ממילה אחת.

ולאידך גיסא, מה בכוח הלשון?

בחג השבועות הבעל"ט נקרא את מגילת רות. בתחילת המגילה מסופר שנעמי מגיעה חזרה לארץ ישראל וכולן שאלו: הזאת נעמי, והיא אמרה: "אל תקראנה לי נעמה, קראנה לי מרה כי ש-ק"י הרע לי מאד", שואל מרנא הגר"א: וכי מי שקורה לו אסון רח"ל צריך לשנות את השם שלו? למה היא אומרת, אני לא נעמי אני מרה. עוד שואל הגר"א, היא אומרת: "ד' ענה ב"י" בשם הוי"ה שהוא מידת הרחמים וכי כאן שייך להזכיר מידת הרחמים, הן זו מידת הדין?

אומר אדונינו הגר"א, שאדם עושה עבירה בבין אדם למקום ומידת הדין רוצה להעניש, יש אפשרות לומר י"ג מידות רחמים והקב"ה ירחם עליו וימחל לו, ע"י שהוא פונה למידת הרחמים. אבל אם עשה עבירה בין אדם לחברו, מידת הרחמים כלפי חברו היא כעת להעניש אותו ואז אין לו למי לפנות, לכן נעמי אמרה, מידת הרחמים הענישה ואין אפשרות אחרת, קראנה לי מרה וד' ענה ב"י, אין סיכוי שזה ישתנה.

באמת אם תתבוננו, בפרשת משפטים נאמר: "אם חבול תחבול שלמת רעך... כי היא כסותו לבדו במה ישכב והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני", דהיינו אני אשמע את צערו ואז ה"חנון" יעניש? אלא, העני שלא החזירו לו את בגדו, הוא יצעק להקב"ה ובגלל שהקב"ה מרחם, לכן יעניש. הפעלת מידת הרחמים כלפי החבר הפגוע זה מעניש. זה חמור מאד לצער אדם אחר.

מסופר שכשכתו של רשכבה"ג מרן הגאון רבי חיים עוזר זצוק"ל חלתה הוא שלח לבקש ממרן החפץ חיים זצוק"ל שיתפלל עבורו, והחפץ חיים אמר לו שצריך לבקש מחילה מאותה אחת שהוא עזב

בעמוד זה יש זכרים הטעונים גניזה

ומי שלא חיזק ולא יכול לפרגן לחבר שלו אפילו משפט כמו "אתה אומר חידוש נפלא" הוא בכלל ארור, זה נורא.

מספרים שכשמרן הגר"ז מלצר זצוק"ל הגיע לארץ הוא נכנס לבקר את מרן הגר"ז בענגיס זצוק"ל. רבי איסר זלמן הגיע לוולאז'ין כתלמיד צעיר ולבש בגדים שרכו בהם הטלאים יותר מהבגד, מרוב עניות, וראה את הבחורים שנראו טוב ממנו, התבייש והחליט שחזור הביתה. והבחור המבוגר זליג ראובן בענגיס ניגש לכל הבחורים ואמר להם, שהנצי"ב אמר אתמול שהגיע בחור צעיר לישיבה ותירץ לו תירוצ נפלא, ואמר לכולם את התירוצ. מהעידוד הזה החליט להישאר בוולאז'ין, וכל מה שנהיה וצמח זה בזכות העידוד הזה.

השליח של הבן איש חי הגיע באיחור של תשעה חדשים לבעל הלשם. אמר לו הלשם, אם היית מגיע קודם יכלתי להוציא את חלק שני יותר מוקדם... החיזוק הזה ששמע שהבן איש חי מסתכל בספר, זה נתן לו עידוד.

רואים כמה חיזוק ועידוד יכול להיות לבן אדם ממילה אחת

התפילה לא לומר שלום רק צפרא טבא, אבל אחרי התפילה לכאורה עדיף לומר שלום לברך בשם ד', להזכיר שם שמים לברך בשם ד' וזה מרבה שלום.

יש לחייך לכל אדם, לתת חיים לבני אדם. יש לשון בירושלמי בסוטה: "רב אחא בשם רבי תנחום, מי שהיה סיפק בידו להחזיק ת"ח ולא החזיק נקרא ארור ומי שלא למד אבל חיזק תורה נקרא בכלל ברוך". כמה אדם יכול לזכות במילה אחת טובה שיאמר לשני ובכך יחזק את לימוד התורה אצלו. הוא מקבל ברכה "ברוך אשר יקים",

54 יום שלישי כ"ב באייר תשפ"א יתד נאמן